

2002

2004

2004

2005

2005

2006

MOST DO IDAHO

(2001–2011)

2007

2008

2009

2009

2009

2010

Wydawca: Uniwersytet
Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie

Adres redakcji:
pl. Marii Curie-
Skłodowskiej 5,
p. 1607; 20–031 Lublin

Dyżury: pon.-pt.,
godz. 9-13;
tel. 81 537 54 82

e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.lublin.pl

Redakcja:

Redaktor naczelny: Grzegorz Żuk
Sekretarz redakcji: Ewa Kawalko
Redaktor wydania: Maria Masłowska

Współpracownicy: Marzena
Bogusiak, Bożena Czech, Monika
Gabryś, Agnieszka Gałczyńska,

Jolanta Jarzyńska, Małgorzata
Jaruga, Beata Kozłowska, Elżbieta
Krzemińska, Paweł Kucharski,
Marcin Lipowski, Anna Łosowska,
Andrzej Łukasik, Lech Maliszewski,
Maria Młynarska, Monika Nowak,
Małgorzata Pikul, Małgorzata Samujło,
Sylvia Skotnicka, Jerzy Żywicki

Okladka: Drzwi Otwarte 2011,
fot. Ewa Kawalko

Druk: Multipress

Nakład: 600 egz.

Projekt graficzny i skład: Idealit
& Grzegorz Zychowicz
idealit@idealit.pl, www.idealit.pl

**Redakcja zastrzega sobie prawo
do skracania i korekty nadesłanych
tekstów. Ma również prawo do
wyboru tekstów do publikacji.**

MOST DO IDAHO

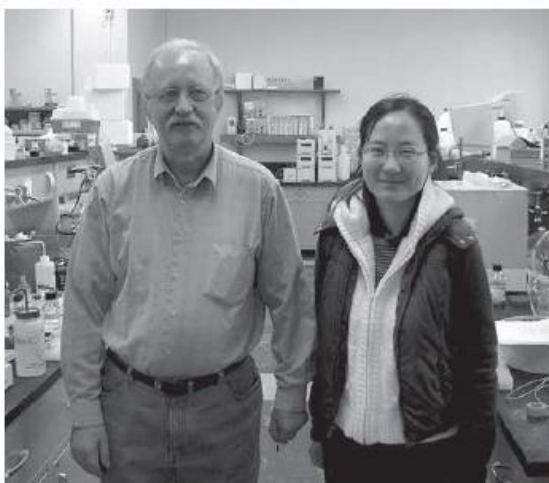
10 lat współpracy i wymiany studenckiej Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMCS z Department of Microbiology Molecular Biology & Biochemistry (MMBB) University of Idaho (USA)

University of Idaho powstał w 1889 r. w Moscov w stanie Idaho, który leży na zachodnim skraju Gór Skalistych pomiędzy stanami Montana, Washington, Oregon i Wyoming. Stan jest pełen kontrastów geologicznych, krajobrazowych i przyrodniczych.

Wysokie Rocky Mnt przechodzą na zachodzie w żyzną wyżynę Polouse. Idaho przecinają rzeki Snake i Clearwater płynące początkowo w głębokich kanionach (Hells Canyon), by połączyć wody w wielką rzekę Columbia, która wpada do Pacyfiku. Bogactwem stanu są żyzne ziemie (uprawa ziemniaków, zbóż i grochu) oraz kopalnie złota, srebra i innych metali. Idaho, kraina Indian Nez Perse, zostało odkryte dla cywilizacji amerykańskiej przez wyprawy Lewistona i Clarka na początku XIX w. Odkryte trochę później złoto na północy stanu ściągnęło rzesze żądnych bogactwa ludzi. Wybudowano linie kolejowe z Chicago do Seattle pełne wiaduktów i tuneli górskich przez Rocky Mnt (Hiawatha).

Profil naukowy University of Idaho połączył więc rolnictwo z geologią i górnictwem. Z biegiem czasu „wypączkowały” z tego inne dziedziny: chemia, wszelkiego rodzaju inżynierie (leśne, budowlane) oraz biologia, mikrobiologia, biochemia. W ostatnich 20 latach powstała biologia molekularna i biotechnologia. W latach 40. Malcolm Renfrew odkrył tu... teflon. Do dziś mimo 100 lat jest redaktorem „Vandalchemist”, gazetki Zakładu Chemii w University of Idaho.

Dr Józef Kaczor z dr Hongmei Han

Polscy naukowcy dotarli tu w latach 1986–1987. Były to rodziny Zuzanny i Leszka Czuchajowskich (z Uniwersytetu Śląskiego) oraz Bożeny i Andrzeja Paszczyńskich (z UMCS). Dzięki nim zaczęli pojawiać się w Moscov polscy naukowcy: Janusz Szczodrak i Józef Kaczor (UMCS), Hanna i Stefan Goszczyńscy, Maria i Piotr Jankowscy (Politechnika Poznańska), Piotr Kuś i Jan Habdas (Uniwersytet Śląski). To były lata 90. Później przyjechali Witold i Katarzyna Dziewianowska-Ferenc (UW) oraz Jarosław Król (UMCS), a w 2009 r. ponownie Józef Kaczor (UMCS). Były to na ogół roczne pobyty na postdoc albo visiting scientist position. Dłużej zatrzymali się tu Goszczyńscy. Z krótkimi wizytami naukowymi gościły tu prof. Elżbieta Malarczyk i dr Magdalena Staszczak z Zakładu Biochemii UMCS. W 2004 r. University of Idaho odwiedził prezydent Lech Wałęsa.

Na szczególną uwagę i uznanie zasługują działania prof. Andrzeja Paszczyńskiego, absolwenta i byłego adiunkta Zakładu Biochemii UMCS, który w 2001 r. zaprosił do odbycia wakacyjnego stażu dwie studentki

z Instytutu Mikrobiologii i Biotechnologii UMCS: Agnieszkę Mazuś i Annę Kołodziejek (Anna Kołodziejek obroniła doktorat z mikrobiologii w 2010 i pracuje jako postdoctoral scientist w UI). I tak się zaczęło. Następnie do Instytutu Biotechnologii Środowiskowej (Environmental Biochemistry Institute – EBI) przyjechała Anna Zawadzka, absolwentka biochemii UMCS. Niezwykle uzdolniona zrobiła pod kierunkiem prof. Andrzeja Paszczyńskiego doktorat z biochemii w 2005 r. Obecnie z mężem Arturem osiadła na stałe w rejonie Zatoki San Francisco w Kalifornii. W międzyczasie rozwinęły się już bardziej sformalizowane staże studentów IV i V roku Instytutu Mikrobiologii i Biotechnologii oraz Zakładu Biochemii UMCS, a w końcu Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi.

W 2004 r. podpisano oficjalną umowę o wymianie między UMCS (BiNoZ) a University of Idaho (MMBB) przez rektora UMCS Mariana Harasimiuka i prorektora Karola Wysokińskiego oraz Michała R. Whitemana, Briana L. Pitchera i Laurę E. Hubbard z University of Idaho. Aneks i poszerzenie umowy podpisali w 2006 r. rektor Wiesław Kamiński i prorektor Anna Tukiendorf oraz Michael R. Whiteman, Douglas Baker, Lloyd Mues z University of Idaho. Do koordynacji zostali upoważnieni prof. Andrzej Paszczyński z University of Idaho i prof. Jerzy Rogalski z Zakładu Biochemii UMCS. W rekrutacji studentów UMCS ważną rolę odgrywa dr Magdalena Staszczak z Zakładu Biochemii UMCS.

Wyjazdy poprzedzają konkursowe kwalifikacje, gdyż chętnych jest więcej niż możliwości prof. Paszczyńskiego, który musi czynić wiele zabiegów, żeby zdobyć opiekunów, pieniądze i wizy dla studentów UMCS. Kwalifikacja jest dwustopniowa – pierwszy stopień na UMCS, a drugi na podstawie doku-

Prof. Andrzej Paszczyński

mentacji na University of Idaho (USA). Staż finansuje strona amerykańska. Amerykańscy naukowcy przekonali się, że lubelscy studenci przyjeżdżający do University of Idaho świetnie spisują się w ich laboratoriach. – Przynoszą nową energię do laboratorium – stwierdził prof. biochemii Douglas Cole, który gości lubelskich studentów od wielu lat i był także w Lublinie. W ciągu 10 lat z wymiany skorzystało kilkudziesięciu studentów. Wiele z nich powróciło do Moscow na studia masters (MS) i doktoranckie (PhD) w University of Idaho.

Studenci przyjeżdżają do Moscow na trzy wakacyjne miesiące, wynajmują mieszkanie najczęściej wspól-

nie, bo taniej. Meble, sprzęt kuchenny i noclegowy zgromadzony przez poprzedników daje prof. Paszczyński. Wypożyczają obowiązkowo rowery w uniwersyteckim warehouse (skład) prowadzonym przez przyjaciółkę Polaków, Glen Kaufman. Bo w 20-tysięcznym Moscow rower się bardzo przydaje. Załatwiają formalności i udają się do wcześniej uzgodnionych przez prof. Paszczyńskiego laboratoriów. Każdy do innego, prowadzonego przez innego profesora. Programy zajęć i badań są już przygotowane. Trochę musi trwać okres „aklimatyzacji” do nowych metod, aparatury, międzynarodowego towarzysztwa w labie (laboratorium).

Zakres laboratoryjnych badań jest bardzo różny i zależy od dziedziny, w jakiej specjalizuje się profesor, w którego labie pracuje student z Polski. Przeważają mikrobiologia, biochemia i biologia komórki, biologia molekularna w aspekcie ochrony środowiska i nanotechnologia. Bardzo interesujące są badania dla NASA, a także dla regionalnych stanowych fundacji (ochrona środowiska czy agrotechnika w Idaho). Studenci pracują solidnie, bo na zakończenie jest zbiorowa prezentacja wyników badań. Wyniki mogą stać podstawą do współautorstwa w publikacji naukowej. Liczą też, że profesoro-

wie zaproponują ▶

Prof. Andrzej Paszczyński i Anna Zawadzka PhD Celebration

STUDENCI UMCS NA STAŻACH NAUKOWYCH W UNIVERSITY OF IDAHO:

2001

Kołodziejek Anna (Wir), Mazuś Agnieszka (GiB) (prof. A. J. Paszczyński)

2002

Zawadzka Anna (Bioch.) 2002–2005 PhD (prof. A. Paszczyński)

2004

Betleja Ewelina (GiM), Czornak Kamila (BM), Gliniewicz Karol (Bioch.), Hałas Agnieszka (Wir), Pyrzak Wioletta (Wir), Szydłowska Magdalena (MŚ), Tutaj Krzysztof (Bioch.)

2005

Belczyk Agnieszka (BM), Jamka Katarzyna (BM), Kornacki Paweł (Bioch.), Leksińska Justyna (ZiB), Pawlik Anna (Bioch.), Pietrzak-Zientak Dominika (Bioch.), Żurawska Anna (GiM)

2006

Czerwonka Grzegorz (GiM), Dziedzic Sławomir (GiM), Patryn Jacek (GiM), Piotrowska Joanna (GiM), Wasielec Anna (GiM)

2007

Kucharzyk Katarzyna (Bioch.), Lemieszek Marta Kinga (Wir), Łaniak Jowita (Bioch.), Staszczak Olga (GiM), Szewczak-Malek Barbara (Bioch.)

2008

Chęcińska Aleksandra (Bioch.), Cyranka Małgorzata (Wir), Deneka-Hannemann Sylwia (Wir), Langner Ewa (Wir), Pilipów-Vignati Karolina (Wir)

2009

Borkowski Leszek (GiM), Dominik Jolanta (Wir), Półtorak Mateusz (ZAA), Sysa Marcin (MiG), Żurawska Małgorzata (Wir)

2010

Guz Małgorzata (Bioch.), Kud Joanna (Wir), Oszust Karolina (MP), Topolska Agnieszka (BM)

ZAKŁADY, W KTÓRYCH WYKONYWALI PRACĘ MAGISTERSKIE STUDENCI-STAZYSTY:

(BM) – Z-d Biologii Molekularnej; (Wir) – Z-d Wirusologii i Immunologii; (GiM) – Z-d Genetyki i Mikrobiologii; (ZAA) – Z-d Anatomii Porównawczej i Antropologii; (MP) – Z-d Mikrobiologii Przemysłowej; (Bioch) – Z-d Biochemii; (MŚ) – Z-d Mikrobiologii Środowiskowej, (IB) – Z-d Immunologii Bezkęrgowców.

PROFESOROWIE UNIVERSITY OF IDAHO, U KTÓRYCH ODBYWALI STAŻE W/W STUDENTKI I STUDENCI:

Gregory Bohach; Douglas G. Cole; Elizabeth Fortunato; Douglas R. Call; Carolin H. Bohach; Bruce L. Miller; Patricia L. Hartzell; Gary Daughdrill; Kurt Gustin; Gustavo Arrizabalaga; Tanya Miura; Jill L. Johnson; Scott Kobayashi; Armando McDonald; Eva Top; Zonglie Hong; Fangming Xiao; Scott Minnich i Andrzej Paszczyński.

OSOBY, KTÓRE ZOSTAŁY PRZYJĘTE NA STUDIA MASTERS OF SCIENCE (MS) I DOKTORANCKIE (PHD)

1. Zawadzka Anna 2002–2005 PhD in Biochemistry (prof. A. Paszczyński);
2. Kołodziejek Anna 2004–2010 PhD in Microbiology (prof. Gregory Bohach);
3. Betleja Ewelina 2005 – PhD in Biochemistry (prof. Douglas G. Cole);
4. Gliniewicz Karol – 2004–2008 MS (prof. Carolin H. Bohach), 2008 – PhD in Washington State University;
5. Pyrzak Wioletta 2005–2009 PhD in Genetics (prof. Bruce L. Miller);
6. Dziedzic Sławomir 2007– PhD in Molecular Biology (prof. Allan Caplan);
7. Patryn Jacek 2007–2009 M. S. in Microbiology (prof. Patricia L. Hartzell);
8. Piotrowska Joanna 2007 – PhD in Virology (prof. Tanya Miura);
9. Kucharzyk Katarzyna 2008 – PhD in Environmental Science (dr Tom Hess);
10. Łaniak-Dziedzic Jowita 2008 – PhD in Environmental Science (prof. Armando McDonald);
11. Chęcińska Aleksandra 2009 – PhD in Biochemistry (prof. Andrzej Paszczyński).

im pozostanie na studiach doktoranckich. Już ponad dziesięć osób robi lub zrobiło tu doktoraty (PhD). Wysoki poziom nauczania na UMCS doceniły władze University of Idaho, zaliczając przyjętym na studia doktoranckie przedmioty kompatybilne zaliczone w Lublinie (biochemia, mikrobiologia).

Wielkim udogodnieniem jest możliwość uzyskania obowiązkowego certyfikatu językowego TEFL w Moskwie, po odbyciu odpowiednich kursów sponsorowanych przez stronę amerykańską.

Prof. Paszczyński, zamiłowany myśliwy i wędkarz, oprócz opieki naukowej stara się pokazać lubelskim studentom piękno Idaho, organizując bliższe i dalsze wycieczki. Jego żona Bożena skupia zawsze wokół siebie stażystów, organizując letnie spotkania przy grillu, a ostatnio dołączyli do tego grona Zbyszek Makuch (były internowany) z żoną Wiesławą. Do lubliniaków dołączają inni polscy studenci z Moskwie oraz prof. Leszek Czuchajowski, który mimo emerytalnego wieku wykłada chemię organiczną i... pisze wiersze. Miejscem niedzielnych spotkań jest Kościół św. Augustyna i Centrum Katolickie University of Idaho. Po Mszy św. można tu wypić kawę i pogadać z Polakami w międzynarodowym towarzystwie. Studenci korzystają także z imprez organizowanych przez studentów University of Idaho. Są to letnie wyprawy w poszukiwaniu... złota czy kamieni szlachetnych (granatów, ametystów, agatów). Wielką atrakcją są spływy pontonami (rafting) po pełnej wodospadów Snake lub Salmon Rivers. Inna atrakcja to górską rowerową eskapada trasą dawnej kolei na granicy Ida-

Małgorzata Żurawska (2009)

ho z Montaną (Hiawatha).

Dzięki inwencji i zapale prof. Andrzeja Paszczyńskiego i lubelskich naukowców: prof. Jerzego Rogalskiego i dr Magdy Staszczak do Idaho mogło wyjechać ponad 40 studentów UMCS. Stworzono swoisty „most do Polski”. Ameryka-

nie chętnie wysłaliby do nas swoich studentów zainteresowanych ochroną przyrody czy wykorzystaniem bioproduktów do wytwarzania energii w Polsce. Nie ma jednak, na razie, chętnych do ich przyjęcia. Prof. Paszczyński liczy na dalszy rozwój programu wymiany, gdyż przez te 10 lat dobrze wpisał się w kontakty UMCS z dalekim Moskwie Idaho USA.

Doktoranci z University of Idaho są porozrzucaani po różnych laboratoriach w Polsce i za granicą. Wielkim zainteresowaniem cieszą się przyjazdy samego twórcy programu wymiany prof. Andrzeja Paszczyńskiego. W miejscowej prasie pojawiają się artykuły redaktora Agnieszki Mazuś – pierwszej stażystki, która oczarowana Idaho wybrała dziennikarstwo. Zakres i wielkość wyjazdów do University of Idaho pokazuje poniższe zestawienie.

Dzięki Ewelinie Betleja za sporządzenie wykazu studentów stażystów i profesorów oraz zestawu fotografii.

Specjalne podziękowania dla prof. Andrzeja Paszczyńskiego, naszego rodaka, który zainspirowany moją prośbą przyjął w 2001 r. na staż studentki Agnieszki Mazuś i Anię Kołodziejek i dalej kontynuuje to piękne dzieło „Most do Polski” – „Most do Idaho”.

Józef Kaczor